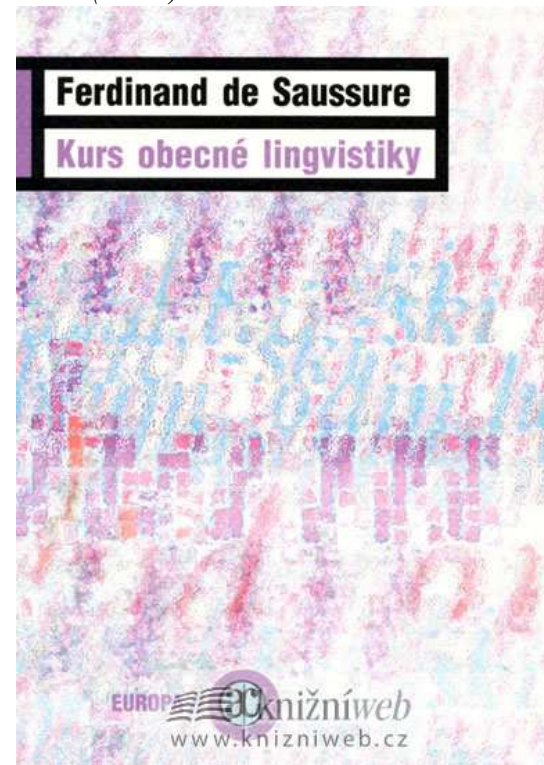

Taal, het taalteken, de Saussure

- semiotiek
- Het taalteken
- Langue x parole
- Signifiant x signifié
- Synchronie x diachronie
- Paradigmatische x syntagmatische relaties

Ferdinand de Saussure

Charles Bally + Albert Séchehaye : *Course de la linguistique générale* (1916)

Langue en parole

- De taal, le langage, vertoont volgens De Saussure twee aspecten: la langue ofwel het abstracte taalsysteem voorgesteld als collectief, sociaal bezit, en la parole ofwel het individuele concrete taalgebruik. (Bakker en Dibbets, 1977: 170 – 171)

- **langue a parole**

- langue: „(jazyk) je systém všech pravidel, jimiž se řídí mluvčí jazykového společenství je to abstraktní systém konvenčních pravidel, která jsou všeobecně uznávána. Jedině tento všeobecně uznávaný systém, respektovaný všemi mluvčími téhož jazyka, umožňuje, aby se jednotliví mluvčí mezi sebou dorozuměli. Jazyk je majetkem společnosti, je to tedy společenský jev.“ (Černý, 1997: 135)
- parole: „(promluva) je jev individuální; je to konkrétní autentické sdělení, vyslovené určitým jednotlivcem v daný okamžik. ...konkrétní promluvu může ovšem mluvčí formulovat jedině při znalosti a dodržování pravidel systému jazyka, tedy langue. (ibidem)

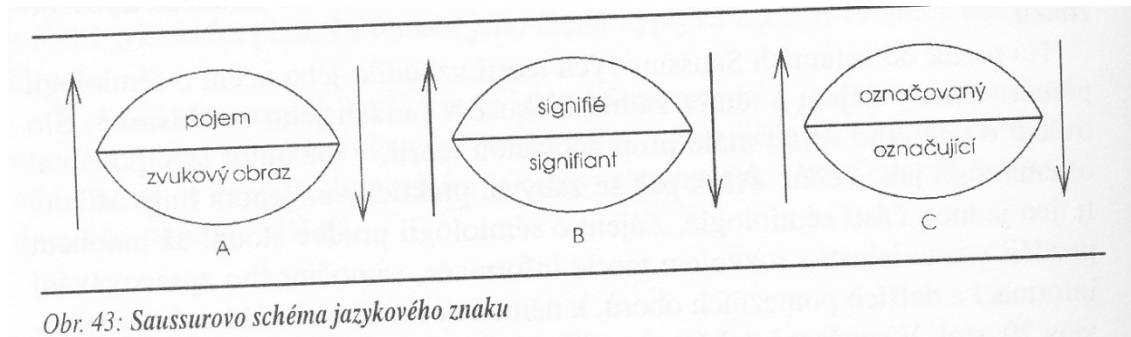
Taal als systeem

- Jazyk je systém znaků/jevů, jejichž hodnota nezávisí na jejich podobě, ale je určována jejich vzájemným vztahem. (Černý, 1997: 137)

Paradigmatische en syntagmatische relaties

- Het onderscheid tussen paradigmatiek en syntagmatiek tenslotte heeft betrekking op de analyse van taalverschijnselen. Iedere (lineair voorstelbare) reeks van linguïstische verschijnselen vertoont een bepaalde samenhang; de relaties tussen de elementen zoals ze in een taaluiting voorkomen, zijn syntagmatische relaties. Ieder element afzonderlijk heeft echter ook een associatieve relatie met soortgelijke elementen die niet geuit zijn; zo'n relatie is paradigmatisch.

Theorie van het taalteken

spojení dvou složek psychické povahy, které jsou spojeny v našem mozku pomocí asociace. Nejde tedy o vazbu k realitě, ale o odraz v jejím vědomí. Obě složky znaku vznikají zároveň.

Karakteristieke kenmerken:

- arbitrárnost arbitrair
- lineárnost lineair
- diskontinuita discontinu
- konvenčnost conventioneel

Pražská (lingvistická) škola/Pražský lingvistický kroužek

- Úkol: přečtete si na příští hodinu kapitulu 7 z Dějin lingvistiky – Pražský lingvistický kroužek
- Doporučená literatura:
- http://www.praguelinguistics.org/cs/o_prazskem_lingvistickem_krouzku
- Waar – wanneer – waarom – wie – wat?

